

16.14 Postopki načrtovanja mikro sistemov DOLB

Poglavje je povzeto po delu projekta GEF – Odstranjanje ovir za povečano izrabo biomase, mag. Hinkpo Šolinc: Daljinsko ogrevanje na lesno biomaso, pregled zakonodajnih postopkov.

Pred začetkom načrtovanja mikro sistema DOLB naj investitor (ali skupina investorjev) najprej izdelava študijo izvedljivosti projekta. Študija izvedljivosti projekta, ki je bil sofinanciran s strani GEF, je morala vsebovati:

- opredelitev investitorja ter določitev strokovnih delavcev oziroma služb odgovornih za izdelavo potrebne dokumentacije,
- analizo sedanjega stanja in razlogov za investicijsko namero,
- opredelitev ciljev investicije
- ugotovitev različnih variant, minimalno dveh: “z investicijo” in “brez investicije”,
- opredelitev vrste investicije, določitev vrednosti investicije po stalnih cenah in določitev potrebne investicijske dokumentacije,
- opredelitev osnovnih elementov, ki določajo investicijo (predhodna idejna rešitev, lokacija, obseg in specifikacija naložbe, varstvo okolja, terminski plan izvedbe, kadrovska organizacijska shema s prostorsko opredelitvijo),
- analizo variant z oceno investicijskih stroškov in koristi ter izračunom učinkovitosti za ekonomsko dobo investicije,
- analizo zaposlenih po posameznih variantah,
- okvirno finančno konstrukcijo posameznih variant,
- izračun finančnih in ekonomskih kazalcev (doba vračanja investicijskih sredstev, neto sedanja vrednost, interna stopnja donosnosti, relativna neto sedanja vrednost) posameznih variant z opisi stroškov in koristi, ki se ne dajo ovrednotiti z denarjem; za predinvesticijske zasnove večjih vrednosti tudi razvojna merila,
- analizo občutljivosti vsake od variant,
- opis meril in ponderjev za izbor optimalne variante,
- izbor optimalne variante, ki temelji na projektni dokumentaciji,
- terminski plan izdelave projektna dokumentacije in
- okvirni terminski plan realizacije investicije z dinamiko financiranja po variantah.

Vsekakor je ne glede na to, v kakšni obliki bo potekalo sofinanciranje tovrstnih projektov v prihodnje nujno, da investitor preveri smotrnost investicije po teh poglavjih. Med izdelavo tovrstne študije se namreč pridobijo vsi potrebni podatki, na osnovi katerih se lahko odloči o njeni smotrnosti. Pri tem je potrebno poudariti, da so lahko zaključki študije tudi taki, da je bolje, če investitor ne nadaljuje postopka. Čeprav interes obstaja na obeh straneh je možno, da investicija ni ekonomsko upravičena.

Če pa študija izvedljivosti pokaže, da je projekt upravičen in se investitor določi, da projekt izpelje, sledijo postopki, ki jih zahteva zakonodaja in s tem v zvezi priprava različnih dokumentov.

V omenjenem dokumentu je v povzetku, ki ga v nadaljevanju navajamo, prikazan potek izvedbe projekta in potrebni koraki investitorja.

- Lokalna skupnost z odlokom predpiše način zagotavljanja lokalne javne službe.
- Občinski svet sprejme pravilnik o postopku javnega razpisa za izbiro koncesionarja in načinu izbire koncesionarja (koncesijski akt).
- Javni razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
- Lokalna skupnost izbere koncesionarja.
- Koncedent in koncesionar s koncesijsko pogodbo uredita medsebojna razmerja.
- Investitor zagotovi izdelavo dokumenta identifikacije investicijskega projekta.
- Investitor s pisnim sklepom odobri dokument identifikacije investicijskega projekta.
- Izvajalec energetske dejavnosti mora pridobiti licenco za opravljanje energetske dejavnosti.
- Pravna ali fizična oseba mora biti registrirana ali priglašena v skladu z Uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti.
- Izpolnjen obrazec “Vloga za izdajo licence” je potrebno poslati Javni agenciji RS za energijo.
- Licenco podeli Javna agencija RS za energijo.
- Investitor mora pred pridobitvijo dovoljenja za poseg v prostor pridobiti energetske dovoljenje.
- Vlogo s potrebnimi prilogami je potrebno poslati ministrstvu pristojnem za energijo.
- Imetnik energetskega dovoljenja posreduje zahtevane podatke o poteku gradnje ministru, pristojnemu za energijo.
- Investitor pri občini, kot pripravljavcu prostorskega akta, vloži pobudo za pripravo lokacijskega načrta.
- Investitor sklene pogodbo z izdelovalcem prostorskega akta (pooblaščenim prostorskim načrtovalcem), priporočljiva je tripartitna pogodba, kjer je pogodbenik tudi občina kot pripravljavec prostorskega akta, ki vodi postopek.
- Investitor sklene pogodbo s projektantom, ki bo pripravjal projektno dokumentacijo. Idejna zasnova in idejni projekt sta namreč osnova za izdelavo lokacijskega načrta.
- Pripravljavec prostorskega akta (občina) pošlje Ministrstvu za okolje in prostor obvestilo o nameri priprave lokacijskega načrta. Ministrstvo v 30 dneh obvesti pripravljavca, ali je potrebno za lokacijski načrt izvesti celovito presojo vplivov na okolje.
- Občinski svet sprejme program priprave lokacijskega načrta, ki ga je za investitorja pripravil izdelovalec prostorskega akta.
- Projektant izdelava idejno zasnovo projekta.
- Izdelovalec prostorskega akta pri nosilcih urejanja prostora zaprosi za smernice za načrtovanje, naroči potrebne strokovne podlage in pripravi predlog lokacijskega načrta. Če se izvaja celovita presoja vplivov na okolje, se izdelava okoljsko poročilo vzporedno s pripravo predloga lokacijskega načrta.
- Na javni obravnavi se pridobijo pripombe in predlogi v zvezi z lokacijskim načrtom.
- Izdelovalec na podlagi pripomb in predlogov pripravi dopolnjen predlog lokacijskega načrta in pridobi mnenja nosilcev urejanja prostora, ki so podali smernice za načrtovanje (če je potrebno, tudi mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje).
- Občinski svet sprejme odlok o lokacijskem načrtu.

- Investitor pridobi lokacijsko informacijo. Zahteva za izdajo lokacijske informacije se vloži pri občinskem organu za urejanje prostora.
- Če se objekt gradi na območju, ki se ne ureja z lokacijskim načrtom, projektant na podlagi idejne zasnove pridobi pogoje za izdelavo projektne dokumentacije.
- Če je potrebno, investitor naroči izdelavo poročila o vplivih na okolje, revizijo poročila in vloži vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja.
- Ministrstvo odloči o okoljevarstvenem soglasju v treh mesecih po prejemu popolne vloge.
- Ministrstvo pošlje okoljevarstveno soglasje tudi pristojni inšpekciji in občini.
- Projektant izdelava projektno dokumentacijo (projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja).
- Projektant pridobi soglasja k projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja.
- Investitor zagotovi izdelavo predinvesticijske zasnove.
- Investitor s pisnim sklepom potrdi predinvesticijsko zasnovo.
- Investitor zagotovi izdelavo investicijskega programa (osnova najmanj idejni projekt).
- Investitor s pisnim sklepom potrdi investicijski program.
- Investitor vloži vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja.
- Upravna enota ali Ministrstvo za okolje in prostor izda gradbeno dovoljenje.
- Dobavitelj toplote sprejme Splošne pogoje za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja.
- Dobavitelj toplote pridobi soglasje pristojnega organa lokalne skupnosti na Splošne pogoje.
- Dobavitelj toplote izdelava in javno objavi tarifni sistem za toploto na distribucijskem omrežju.
- Dobavitelj toplote pridobi soglasje pristojnega organa lokalne skupnosti na tarifni sistem.
- Gradnja se začne na podlagi pravno močnega gradbenega dovoljenja.
- Upravljalca elektro distribucijskega omrežja izda soglasje za priključitev.
- Investitor vloži vlogo za izdajo soglasja za priključitev.
- Upravljalca distribucijskega omrežja pregleda in izda poročilo o skladnosti izvedbe priključka s pogoji, določenimi v soglasju za priključitev.
- Upravljalca elektro distribucijskega omrežja sklene s proizvajalcem pogodbo o priključitvi.
- Vlogo za tehnični pregled mora investitor vložiti najkasneje v osmih dneh po prejemu obvestila izvajalca, da je objekt zgrajen.
- Investitor oziroma izvajalec mora na dan tehničnega pregleda predložiti komisiji vso potrebno dokumentacijo, posebej naj navedemo navodila za obratovanje in vzdrževanje objekta.
- Investitor mora predložiti tudi dokazilo o skladnosti izvedenih del s sestavinami projekta, ki so bile predmet presoje vplivov na okolje. Za tak objekt je sestavina predloženih navodil za obratovanje tudi program obratovalnega monitoringa.
- Po opravljenem tehničnem pregledu organ izda uporabno dovoljenje ali odredi poskusno obratovanje, ali pa odredi odpravo pomanjkljivosti.
- Med poskusnim obratovanjem se opravijo prve meritve emisij v okolje.
- Upravljalca mora zagotoviti trajne meritve emisij (nad 25 MW).
- Po opravljenem poskusnem obratovanju se na predlog investitorja opravi ponoven

tehnični pregled in izda uporabno dovoljenje.

- Proizvajalec električne energije vloži vlogo za pridobitev statusa kvalificiranega proizvajalca.
- Status kvalificiranega proizvajalca z odločbo podeli minister.
- Zemljišča, na katerih so zgrajeni objekti, za katere je z Zakonom o graditvi objektov predpisano gradbeno dovoljenje, je treba evidentirati v zemljiškem katastru.
- Stavbe, zakatere je z Zakonom o graditvi objektov predpisano gradbeno dovoljenje, je treba evidentirati v katastru stavb.
- Gradbene inženirske objekte, ki sestavljajo gospodarsko javno infrastrukturo, je treba evidentirati v katastru gospodarske javne infrastrukture.
- Dobavitelj toplote izda Sistemska obratovalna navodila.
- Dobavitelj toplote pridobi soglasje Javne agencije Republike Slovenije za energijo.
- Dobavitelj toplote izdela in javno objavi višino tarifnih postavk za toploto.
- Dobavitelj toplote pridobi soglasje pristojnega organa lokalne skupnosti.
- Upravljalca distribucijskega omrežja in kvalificirani proizvajalec skleneta pogodbo za odkup električne energije.
- Dobavitelj energije iz omrežja je dolžan energijo meriti vsakemu odjemalcu.
- Lokalne skupnosti izvajajo programe učinkovite rabe energije in izrabe obnovljivih virov energije.
- Izvajalci gospodarskih javnih služb opravljajo programe, ki zmanjšujejo rabo energije iz posameznih omrežij.
- Dobavitelji toplote morajo najmanj enkrat letno informirati odjemalce o gibanjih in značilnostih porabe energije.
- Izvajalci energetske dejavnosti in lokalne skupnosti so dolžni v svojih razvojnih dokumentih načrtovati obseg porabe in obseg ter način oskrbe z energijo.
- Izvajalci energetske dejavnosti so dolžni posredovati Javni agencij Republike Slovenije za energijo vse potrebni podatke.
- Izvajalci energetske dejavnosti morajo podatke posredovati tudi ministrstvu, pristojnemu za energijo.

Potrebno je poudariti, da so bila navodila napisana za potrebe projekta GEF. V času izvajanja se je dopolnjevala tudi naša zakonodaja, tako da je nujno preverjanje nekaterih korakov skladno s temi spremembami¹.

V tabeli 16.14.1 so prikazani opisani koraki v terminskega načrta. Tabela ne prikazuje dejanskega časa potrebnega za izvedbo, temveč samo vrstni red postopkov, ki pa je včasih lahko tudi zamenjan oziroma lahko več postopkov poteka istočasno.

¹ Primeri:

- marca 2007 je stopil v veljavo Zakon o javno zasebnem partnerstvu, ki ureja področje vlaganja zasebnih sredstev v javno infrastrukturo (koraki glede izbire koncesionarja)
- Agencija za energijo RS je podrobneje definirala izdajo Sistemskih obratovalnih navodil in tudi tehničnih smernic sistemov daljinskega ogrevanja (koraki v zvezi s temi dokumenti)
- Agencija je izdala tudi Metodologijo za izdelavo tarifnih sistemov in pogojev za priključitev na sisteme daljinskega ogrevanja
- Spremembe ZGO

	Vrstni red postopkov											
Zakon o lokalni samoupravi												
določitev načina zagotavljanja GJS dobava toplote	■											
izbira koncesionarja, koncesijska pogodba	■	■										
Zakon o graditvi objektov												
projektna dokumentacija – idejni projekt					■							
projektna dokumentacija - PGD							■					
gradbeno dovoljenje								■				
tehnični pregled									■			
uporabno dovoljenje										■	■	
Zakon o javnih naročilih												
investicijska dokumentacija – dokument identifikacije		■										
investicijska dokumentacija – predinvesticijska zasnova							■					
investicijska dokumentacija – investicijski program								■				
Zakon o urejanju prostora												
občinski lokacijski načrt						■						
lokacijska informacija							■					
Zakon o varstvu okolja												
presoja vplivov na okolje					■							
okoljevarstveno soglasje							■					
prve meritve emisij										■		
trajne meritve emisij (nad 25 MW)											■	
Energetski zakon												
licenca za opravljanje energetskih dejavnosti					■							
energetsko dovoljenje						■						
priklop na električno omrežje										■		
status kvalificiranega proizvajalca električne energije											■	
pogodba o prodaji električne energije												■
sistemska obratovalna navodila (toplota)											■	
splošni pogoji za dobavo in odjem toplote									■			
tarifni sistem za toploto										■		
tarifne postavke za toploto											■	

Vir: mag. Hinko Šolinc: Daljinsko ogrevanje na lesno biomaso, pregled zakonodajnih postopkov, Projekt GEF

Tabela 16.14.1: Terminski plan korakov, potrebnih za izgradnjo sistema DOLB